

20662 Mètodes i Tècniques d'Investigació en
Comunicació de Masses I

Llicenciatures: Comunicació Audiovisual (Ob)
 Publicitat i Relacions Públiques (Ob)
 (5 crs.)
 (2on. Curs, 4art. Semestre)

A) OBJECTIU

Introducció als principals mètodes i tècniques d'investigació en comunicació de masses. Aconseguir que l'alumne interpreti correctament la lectura d'un treball de recerca aplicat a la comunicació de masses i l'elaboració d'un projecte d'investigació.

B) PROGRAMA

TEMA I: Mètode i coneixement científic i tècniques d'investigació.

1. Què s'entén per metodologia i quina és la seva importància en la indagació científica. 2 Diferents formes de coneixement. 3. El mètode científic. 4. Diferents formes d'aproximació al coneixement científic (anàlisi, síntesi, inducció, deducció, analogia, etc.). 5. El mètode científic i l'estudi de la comunicació de masses. 6. Relació entre teoria, metodologia i tècniques d'aplicació. 7. El llenguatge científic: conceptes i termes. 8. El llenguatge de l'audiovisual. 9. Precisió, definició i interpretació. 10 Les tècniques de lectura lingüística i audiovisual.

TEMA II: Disciplines i tècniques d'investigació a la recerca comunicativa: antropologia, sociologia, semiòtica, psicologia, història.

1. Mètode i mètodes en la investigació de la comunicació. 2 Diferents perspectives en la investigació de la comunicació de masses. 3 . La perspectiva empíricoanalítica i el seu paradigma. 4. La perspectiva estructural, fenomenològica i interpretativa i el seu paradigma. 5. La perspectiva criticodialèctica i el seu paradigma.

TEMA III: El problema del mètode a les ciències socials: l'àmbit de la recerca comunicativa.

1. Els mètodes quantitius i qualitius: diferències i interrelacions. 2. La recerca comunicativa i l'aplicació de mètodes quantitius. 3. La recerca comunicativa i

l'aplicació de mètodes qualitius. 4. La interrelació de mètodes en la recerca comunicativa. 5 El centres d'investigació en comunicació de masses. 6. Publicacions especialitzades en la investigació de la comunicació de masses.

TEMA IV El procés d'investigació i les seves etapes:

1. Organització, planificació i procés del projecte científic. 2. Delimitació de l'objecte d'estudi. 3. Elaboració de l'estratègia d'investigació. 4. Elecció del tema. 5. Plantejament del problema. 6. Delimitació d'objectius. 7. Marc teòric i fons documentals. 8. Tipus d'investigació: descripció, explicació, exploració. 9. Formulació d'hipòtesis. 10. Delimitació i disseny de la mostra. 11. Periodització, pla de treball i pressupost. 12 La pràctica de la investigació. 13. Comprovació i generalització de resultats.

III) BIBLIOGRAFIA

- General

- AA.DD. Metodologia para la investigación histórica de la prensa. Quaderns d'història de la comunicació, no. 8. Bellaterra, Biblioteca de la Facultat de Ciències de la Comunicació, 2a. ed.
- ANDER-EGG, E. Técnicas de investigación social. Buenos Aires. Editorial Humanitas, 1987, 21è. ed.
- BLUMER, H. El interaccionismo simbólico: perspectiva y método. Barcelona, Hora, S.A., 1982
- CICOUREL, A. V. El método y la medida en sociología. Madrid, Editora Nacional, 1982
- ESTRUCH, J. "El conflicte quantitatiu/qualitatiu: un fals problema". Dins de: Tècniques qualitatives en ciències socials. Barcelona, Societat Catalana de Sociologia (I.E.C.), 1992, pp.7-16
- GARCIA FERRANDO, M., IBAÑEZ, J. i ALVIRA, F. (comps.) El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación. Madrid, Alianza Editorial, 1992.
- JENSEN, K.B. i JANKOSWSKI, K.B. (eds.) Metodologías cualitativas de investigación en comunicación. Barcelona, Bosch, 1993.
- MARDONES, J.M. Filosofía de las ciencias humanas y sociales. Barcelona, Anthropos, 1991.
- PONS, I. Programación de la investigación social. Madrid, C.I.S., 1993.
- RADCLIFFE-BROWN, A.R. El método comparativo en la antropología social. Barcelona, Anagrama, 1975.
- RUIZ OLABUENAGA, J.I. i ISPIZUA, A. La descodificación de la vida cotidiana. Métodos de investigación cualitativa. Bilbao, Universidad d Deusto, 1989
- TAYLOR, S.J. i BOGDAN, R. Introducción a los métodos cualitativos de investigación. La búsqueda del significado. Barcelona, Edic. Paidós, 1992.

- Complementària

- ANGUERA, M.T. Metodologça observacional en la investigaci3n psicol3gica. Vol I Fundamentaci3n. Barcelona, PPU, 1991.
- ANGUERA, M.T. "Metodologça observacional". Dins de: J. Arnau i J. G3mez (eds.) Metodologça de la investigaci3n en ci3ncias del comportament. Murcia, Universidad de Murcia, 1990.
- BAKEMAN, R. Y. i GOTTMAN, J. M. Observaci3n de la interacci3n: introducci3n al anàlisis secuencial. Madrid, Morata, 1989.
- BOSCH, J.L. i TORRENTE, D. Encuestas telef3nicas y por correo. Cuadernos Metodol3gicos, no. 9. Madrid, CIS, 1993
- BOUDON, E, i LAZARFELD, P.F. (comps.) Metodologça en las ciencias sociales. Barcelona, Laia, 1985.
- CHALMES, Alan F. ¿Qu3 es esa cosa llamada ciencia?. Madrid, Siglo XXI, 1994
- FESTINGER, L. i KATZ, D. (comps.) Los m3todos de investigaci3n en las ciencias sociales. Barcelona, Edic. Paid3s, 1992.
- HARVATOPOULOS, Y. et al. El arte de la encuesta. Bilbao, Deusto, 1992.
- KRUEGER, R.A. El grupo de discusi3n. Guça pràctica para la investigaci3n aplicada. Madrid, Piràmide, 1991.
- LAKATOS, I. La metodologça de los programas de investigaci3n científica. Madrid, Alianza Editorial, 1989.
- MAYNTZ, R., HOLM, K. i HÜBNER, P. Introducci3n a los m3todos de la sociologça empírica. Madrid, Alianza Editorial, 1980, 2a. ed.
- OROZCO GOMEZ, G. "Dialéctica en la mediaci3n televisiva. Estructuraci3n de estrategias de recepci3n por los televidentes". Dins de: Anàlisis. Cuadernos de comunicaci3n i cultura, no. 15, 1993, pp. 31-44.
- PUJADA, J.J. El m3todo biogràfico: el uso de las historias de vida en ciencias sociales. Cuadernos Metodol3gicos, no. 5. Madrid, CIS, 1992.
- RODRIGO, M. Los medios de comunicaci3n ante el terrorismo. Barcelona, Icaria, 1991.
- VELAZQUEZ, T. Los polítics y la televisi3n. Aportaciones de la teorça del discurso al diàlogo televisivo. Barcelona, Ariel, 1992.
- VELAZQUEZ, T. "La interpretaci3n del discurso cultural-comunicativo en los medios de comunicaci3n". Dins de: La investigaci3n en la comunicaci3n. Madrid, AICE, 1992, pp. 31-34
- VILCHES, L. Televisi3n. Los efectos del bien y del mal. Barcelona, Paid3s, 1995, 2a. ed.

IV) DESENVOLUPAMENT DEL CURS

- a) Clases te3riques.
b) Projecte d'investigaci3n com a treball de curs:

confecció d'un model.

c) Optatiu: Debat a classe dels textos seleccionats de la bibliografia.

V) AVALUACIO:

a) Treball de curs obligatori

b) Examen final.

Jaume Gual

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

Departament de Periodisme
i de Ciències de la Comunicació